

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 3 februari 2009

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 40.114/II/N
TVS/NC

De Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft in haar zitting van 5 december 2008 een klacht onderzocht wegens het feit dat een folder betreffende de huisvuilophaling in uw stad viertalig is: Nederlands-Frans-Engels en Duits.

Een kopie van de brochure is bij de klacht gevoegd.

Op haar vraag om inlichtingen terzake hebt u de VCT het volgende geantwoord:

“Propere straten zijn erg belangrijk voor de stad Antwerpen. Daarom besliste het college dat er, onder andere, een betere en duidelijke regeling moest komen over de afvalophaling rond feestdagen. Voortaan wordt alle afval dat niet kan worden opgehaald omwille van een feestdag, de eerste werkdag na die feestdag ingezameld. Deze nieuwe regeling wordt vanaf 2009 mee opgenomen in de vaste jaarlijkse ophaalkalender. Tot dan werkt de stad met infokaarten die telkens vlak voor een feestdag huis aan huis in de betrokken buurten worden gebust.

Deze nieuwe ophaalregeling werd een eerste keer getest op 23 en 24 maart. Onze diensten stelden vast dat heel wat mensen de in het Nederlands opgestelde nieuwe richtlijn niet goed opvolgden. Om de effectiviteit van de boodschap te vergroten, communiceerde de stad voor de volgende ophaling rond een feestdag – 1 en 2 mei – in bepaalde buurten in het Nederlands met drie vertalingen. Het is belangrijk dat zo veel mogelijk mensen de richtlijnen over de wijziging in de afvalophaling opvolgen zodat de stad zo weinig mogelijk wordt vervuild door het verkeerd aanbieden van afval. Wij stellen vast dat de infokaart heeft bijgedragen tot correct sorteren, propere straten, beperking van overlast en sluikestorten en verhoging van het veiligheidsgevoel. Hiermee zijn uiteraard alle bewoners van Antwerpen gebaat. De resultaten ten opzicht van de buurten waarin wij geen meertalige infokaart hebben verdeeld, spreken voor zich. In deze buurten werd veel meer sluikestort en zwerfvuil vastgesteld.

De voertaal in Antwerpen is vanzelfsprekend het Nederlands. Ook in het beleid naar anderstaligen moedigt de stad lessen Nederlands en het gebruik van Nederlands aan. In de

taallessen vinden wij mensen met verschillende niveaus van kennis van de Nederlandse taal. Mensen die nog in de beginfase van hun inburgeringstraject zitten, kunnen een dergelijke boodschap nog niet lezen in het Nederlands. In een multiculturele stad als Antwerpen wonen ook mensen die het Nederlands (nog) niet machtig zijn. Eveneens ontvangen wij tijdelijke bezoekers zoals buitenlandse studenten en zakenlui, die niet allemaal het Nederlands machtig zijn. Al deze mensen produceren afval. De stad is zich ervan bewust dat de taalwetgeving voorziet dat alle communicatie aan de burger door de lokale overheid in principe moet gebeuren in de plaatselijke taal. Uitspraken van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht naar aanleiding van een aantal concrete gevallen stellen dat een gemeente kan oordelen dat het beperkt gebruik van een andere taal aangewezen is omwille van specifieke, lokale omstandigheden of omwille van de aard of het doel van het bericht of de mededeling aan het publiek. Hieronder verstaan wij redenen van openbare orde en veiligheid, hoffelijkheid en goodwill ten opzichte van buitenlandse bewoners of gasten. Voorwaarde is dat die taal niet in de plaats komt van de door de wet opgelegde landstaal.

Concreet betekent dit dat de communicatie in het kader van afvalophaling rond feestdagen gedeeltelijk in drie andere talen is gevoerd: onze andere landstalen Duits en Frans en daarnaast het Engels. Deze laatste teksten zijn louter vertalingen van de Nederlandse tekst. Uit de brochure kan worden opgemaakt dat de vertalingen niet meer gegevens bevatten dan de Nederlandstalige tekst. De vertalingen zijn telkens voorafgegaan door de vermelding ‘vertaling’.”

*
* *

De VCT, Nederlandse afdeling, stelt vast dat de folder betreffende de huisvuilophaling inderdaad in vier talen is gesteld, met name in het Nederlands, in het Frans, in het Duits en in het Engels. Boven de anderstalige teksten staat de vermelding “VERTALING”.

De folder gaat uit van de stad Antwerpen en moet worden beschouwd als een bericht of mededeling bestemd voor het publiek, uitgaande van een plaatselijke dienst in de zin van de bij K.B. van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Overeenkomstig artikel 11, § 1, eerste lid, SWT, stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het homogene Nederlandse taalgebied, hun berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn, uitsluitend in de taal van hun gebied.

De VCT, Nederlandse afdeling, aanvaardt evenwel overeenkomstig haar vaste rechtspraak dat, met het oog op de volksgezondheid, de veiligheid of de integratie van allochtone bevolkingsgroepen, naast het Nederlands een andere of andere talen worden gebruikt. Het Nederlands dient dan wel op de eerste plaats te staan (van links naar rechts of van boven naar onder) en boven de anderstalige tekst dient de vermelding “vertaling uit het Nederlands” te staan, om op die wijze aan te tonen dat de Nederlandstaligen over dezelfde informatie beschikken (vgl. advies 39.261 van 20 juni 2008).

*
* *

De VCT, Nederlandse afdeling, stelt vast dat de bestuurstaalwet werd nageleefd en oordeelt dan ook, met 3 stemmen vóór en 2 tegen, dat de klacht ontvankelijk is doch ongegrond. Zij vestigt er uw aandacht op dat het gebruik van de vermelding “vertaling uit het Nederlands” een geeikte uitdrukking is.

Twee leden wensen, overeenkomstig artikel 14, § 3, van het KB van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van dezer werking, hun mening als volgt weer te geven:

“Zij menen dat de taalwetten in bestuurszaken restrictief dienen te worden geïnterpreteerd. Interpretatie door een toezichtsorgaan zoals de VCT, beperkt zich tot de gevallen waarin de wet niet duidelijk zou zijn. In casu is dit niet het geval.

*Overeenkomstig artikel 11, § 1 van de SWT stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied de berichten en mededelingen die bestemd zijn voor het publiek **uitsluitend** in de taal van hun gebied. De bestuurstaalwet bevat geen bepalingen die zouden toelaten om vrijblijvende criteria, als daar zijn “Volksgezondheid”, “veiligheid” of “de integratie van allochtone bevolkingsgroepen” te hanteren om af te wijken van diezelfde taalwet.*

*Voor de beide leden heeft de wetgever aan het woord “**uitsluitend**” derhalve geen andere invulling willen geven dan degene die eender welke andere persoon die het Nederlands machtig is daaraan zal geven. Nederlands is bijgevolg de enige taal waarin de folder ter beschikking mocht worden gesteld aan het publiek.*

Zij zijn van oordeel dat de klacht ontvankelijk is en gegrond”.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.